

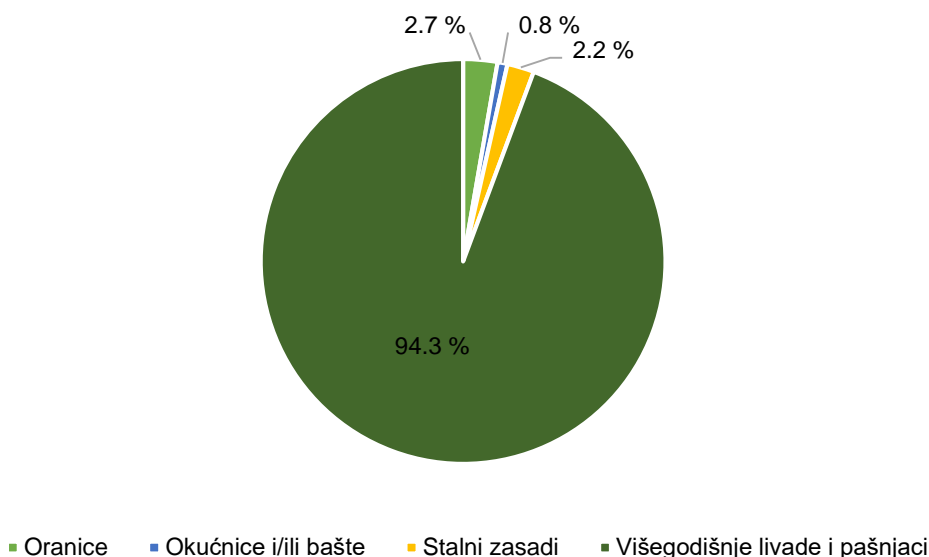
Biljna proizvodnja 2020. godina^(p)

Korišćeno poljoprivredno zemljište u 2020. godini iznosi 257 949,8 ha, što u odnosu na 2019. godinu predstavlja rast od 0,2%. U ukupnom korišćenom poljoprivrednom zemljištu preovladavaju površine višegodišnjih livada i pašnjaka sa učešćem od 94,3%, dok su oranice zastupljene sa 2,7%, stalni zasadi 2,2% i okućnice 0,8%. U odnosu na 2019. godinu površina višegodišnjih livada i pašnjaka bilježi rast za 0,2%, stalnih zasada za 0,2%, okućnica 1,4%, dok površina oranica bilježi pad za 2,1%.

Ukupna proizvodnja krompira u 2020. godini iznosila je 39 301,9 t, što je za 10,8% više u odnosu na 2019. godinu. Povećanje proizvodnje bilježe i sljedeće kulture: pšenica (za 4,3%), pasulj (za 16,1%), kupus (za 11,9%), krastavac (11,3%) i paprika (za 4,5%).

U odnosu na 2019. godinu povećana je ukupna proizvodnja: šljive (za 16,8%), jabuke (za 15,7%), kruške (za 16,7%), breskve (za 21,0%), dok se smanjila proizvodnja masline (za 4,2%) i mandarine (za 6,9%). Ukupna proizvodnja grožđa u 2020. godini povećana je za 3,9% u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 1. Korišćeno poljoprivredno zemljište, 2020. godina

^(p) Podaci su preliminarni za 2019. i 2020. godinu

Tabela 1. Korišćeno poljoprivredno zemljište po kategorijama, 2020. godina

	2019	2020	Indeksi 2020 2019
Korišćeno poljoprivredno zemljište	257 469,6	257 949,8	100,2
Oranice	7 204,6	7 055,3	97,9
žita za zrno	2 429,8	2 299,1	94,6
krompir	1 625,3	1 709,5	105,2
povrće, lubenice i dinje	1 310,6	1 258,1	96,0
krmno bilje	1 587,6	1 554,2	97,9
ostalo bilje na oranicama i ugari	251,3	234,4	93,3
Okućnice i/ili bašte	2 009,8	2 038,8	101,4
voće	787,3	748,3	95,0
vinogradi	111,5	113,8	102,1
krompir	542,6	546,8	100,8
povrće	568,4	629,9	110,8
Stalni zasadi	5 537,7	5 551,3	100,2
Voćnjaci	2 587,9	2 594,8	100,3
Voćnjaci-ekstenzivni	1 214,6	1 204,1	99,1
Voćnjaci-plantažni	1 373,3	1 390,7	101,3
Vinogradi-plantažni	2 880,0	2 888,0	100,3
Rasadnici	69,8	68,5	98,1
Višegodišnje livade i pašnjaci	242 717,5	243 304,4	100,2

Tabela 2. Proizvodnja žita, krompira i krmnog bilja na oranicama, 2020. godina

	Požnjevena površina, ha		Indeksi 2020 2019	Proizvodnja, t		Indeksi 2020 2019	Prinos, t/ha	
	2019	2020		2019	2020		2019	2020
Pšenica	770,4	735,2	95,4	2 146,5	2 238,8	104,3	2,8	3,0
Raž	165,0	145,4	88,1	402,2	364,1	90,5	2,4	2,5
Ječam	394,2	327,8	83,2	982,6	934,4	95,1	2,5	2,9
Ovas	213,9	232,1	108,5	605,0	599,4	99,1	2,8	2,6
Kukuruz za zrno	639,2	610,4	95,5	2 772,6	2 547,0	91,9	4,3	4,2
Ostala žita za zrno	245,6	244,8	99,7	586,6	517,3	88,2	2,4	2,1
Krompir	1 623,8	1 707,5	105,2	26 557,1	29 460,5	110,9	16,4	17,3
Djetelina	372,9	360,9	96,8	2 539,3	2 671,1	105,2	6,8	7,4
Lucerka	370,5	343,9	92,8	2 437,2	2 667,2	109,4	6,6	7,8
Ostalo krmno bilje	976,8	992,7	101,6	11 035,7	13 030,3	118,1	11,3	13,1

Tabela 3. Ukupna proizvodnja povrća, lubenica, dinja i krompira, 2020. godina

	Požnjevena površina, ha		Indeksi <u>2020</u> 2019	Proizvodnja, t		Indeksi <u>2020</u> 2019	Prinos, t/ha	
	2019	2020		2019	2020		2019	2020
Crni luk	136,2	133,3	97,9	2 532,1	2 611,4	103,1	18,6	19,6
Kupus	382,6	378,4	98,9	11 380,5	12 738,3	111,9	29,7	33,7
Paradajz	146,1	139,7	95,6	4 444,1	4 568,0	102,8	30,4	32,7
Paprika	229,1	224,0	97,8	5 180,3	5 411,4	104,5	22,6	24,2
Krastavac	68,2	66,7	97,8	1 964,1	2 185,3	111,3	28,8	32,8
Lubenice	425,6	406,4	95,5	17 406,1	15 870,1	91,2	40,9	39,1
Dinje	65,7	69,3	105,5	1 861,1	1 707,8	91,8	28,3	24,6
Krompir	2 165,4	2 254,2	104,1	35 462,2	39 301,9	110,8	16,4	17,4
Ostalo povrće	408,2	427,5	104,7	6 868,8	7 506,6	109,3	-	-
Pasulj	101,2	105,6	104,3	251,1	291,6	116,1	2,5	2,8

Tabela 4. Proizvodnja voća, citrusa i maslina, 2020. godina

	2019		2020		Indeksi ukupne proizvodnje <u>2020</u> 2019
	Proizvodnja - ukupno, t	Od toga proizvodnja na plantažama, t	Proizvodnja - ukupno, t	Od toga proizvodnja na plantažama, t	
Šljive	9 636,7	721,8	11 260,3	842,5	116,8
Jabuke	6 344,1	1 486,8	7 340,6	1 402,1	115,7
Kruške	1 892,6	333,1	2 207,9	359,5	116,7
Breskve	1 036,3	984,2	1 254,2	1 192,4	121,0
Mandarine	3 376,4	2 830,8	3 142,4	2 697,1	93,1
Maslina	574,1	307,5	550,2	294,9	95,8

Tabela 5. Proizvodnja grožđa, 2020. godina

	2019		2020		Indeksi ukupne proizvodnje <u>2020</u> 2019
	Proizvodnja - ukupno, t	Od toga proizvodnja na plantažama, t	Proizvodnja - ukupno, t	Od toga proizvodnja na plantažama, t	
Ukupno	21 865,0	20 864,0	22 711,1	21 268,7	103,9

Tabela 6. Proizvodna sijena na livadama, 2020. godina

	Površina, ha		Indeks <u>2020</u> 2019	Proizvodnja, t		Indeks <u>2019</u> 2018	Prinos, t/ha	
	2019	2020		2019	2020		2019	2020
Livade	74 095,0	73 390,6	99,0	228 111,3	229 227,6	100,5	3,1	3,1

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Pravni osnov

Istraživanje se sprovodi na osnovu Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („Sl. list Crne Gore”, br. 18/12 i 47/19), a u skladu sa Godišnjim planom zvanične statistike za 2020. godinu („Sl. list Crne Gore”, br. 75/19). Prilikom izrade Instrumenata za sprovođenje istraživanja o ostvarenim prinosima kasnih usjeva, voća i grožđa korišćena je Regulativa 543/2009 Evropskog parlamenta i Savjeta i Priručnik za sprovođenje godišnjih istraživanja statistike biljne proizvodnje.

Cilj istraživanja

Istraživanjem o ostvarenim prinosima kasnih usjeva, voća i grožđa prikupljaju se podaci o površinama poljoprivrednog zemljišta po kategorijama korišćenja, zasijanim i požnjevenim površinama po pojedinim usjevima, ostvarenoj proizvodnji ratarskih kultura, povrća, voća i grožđa.

Obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćene poljoprivredne organizacije (poljoprivredna preduzeća i zemljoradničke zadruge) i porodična poljoprivredna gazdinstva koja se bave biljnom proizvodnjom. Podaci za poljoprivredne organizacije (poljoprivredna preduzeća i zemljoradničke zadruge) prikupljani su izvještajnom metodom, a za porodična poljoprivredna gazdinstva anketnom metodom.

Definicije

Korišćeno poljoprivredno zemljište obuhvata oranice, okućnice i/ili bašte, voćnjake, vinograde, rasadnike, livade i pašnjake bez obzira na tip vlasništva (vlastito zemljište ili zemljište uzeto u zakup).

Oranice su površine zemljišta koje se redovno obrađuju i usjevi se siju/sade prema određenom redosledu (plodored). Na oranicama se gaje žita, industrijsko bilje, krompir, krmno bilje, povrtarsko bilje, cvijeće i sjeme i rasad.

Okućnice i/ili bašte su površine na kojima se gaje biljne kulture (različite vrste povrća, krompir, voće i vinova loza) namijenjene za ishranu članova gazdinstva i uglavnom nijesu namijenjeni za prodaju. Samo povremeni višak proizvoda sa ovih površina prodaje se izvan gazdinstva.

U ostala žita za zrno uključena je: heljda, proso, sirak i dr.

U ostalo krmno bilje uključeno je: kukuruz za zelenu masu, travne smješe, travno djetelinske smješe, stočna repa i dr.

U ostalo bilje na oranicama uključeno je: industrijsko bilje, cvijeće i ukrasno bilje i proizvodnja sjemena i rasada.

Ostalo povrće uključuje: mrkvu, bijeli luk, karfiol, brokoli, kelj, salata, spanać, patlidžan, tikvice i dr.

Požnjevena površina je površina sa koje je požnjeven usjev i ubran prinos.

Plantažni voćnjaci su površine pod voćnim stablima sa određenim razmakom između redova i u redu. U njima se može vršiti mehanizovana obrada i po pravilu se sprovode ostale agrotehničke mjere.

Ekstenzivni voćnjaci su poluintenzivni ili ekstenzivni voćni zasadi namijenjeni uglavnom za sopstvenu potrošnju. Uključena su stabla koja se nalaze u dvorištima, na okućnicama, međama, uz puteve idr, kao i stabla različitih voćnih vrsta. Površina ekstenzivnih voćnjaka upisuje se samo ako površina nije upisana kao livada i u slučaju ako je ekonomska vrijednost voćnjaka veća.

Vinogradi su zasadi vinove loze namijenjeni za proizvodnju grožđa.

Plantažni vinogradi – površine pod vinovom lozom sa određenim razmakom između čokota, u kojima se može vršiti mehanizovana obrada i po pravilu sprovode se ostale agrotehničke mjere.

Rasadnici su površine zemljišta na kojima se uzgajaju mlade drvenaste biljke namijenjene za kasnije presađivanje, a obuhvataju: voćne sadnice, sadnice vinove loze, ukrasnog bilja i šumskog drveća.

Livade – zemljište koje se trajno (pet ili više godina) koristi za rast zelene stočne hrane i nije uključeno u plodored.

Pašnjaci – zemljište koje se koristi za ispašu stoke.

Konačni podaci o biljnoj proizvodnji biće objavljeni sa objavljivanjem konačnih podataka Istraživanja o strukturi poljoprivrednih gazdinstava u Crnoj Gori.

Izdaje Uprava za statistiku (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

**Sektor statistike poljoprivrede, ribarstva, poslovnih statistika i životne
sredine i šumarstva**

contact@monstat.org
